

Abstrakt

Disertační práce se zaměřuje na výzkum televizního publika a jeho vnímání handicapovaných sportovců, zejména paralympioniků, ve vysílání České televize, která pravidelně vysílá program o handicapovaných sportovcích *Paralympijský magazín* a téma zdravotního postižení se objevuje i ve zpravodajských pořadech, zejména na ČT24 a ČT sport. Cílem výzkumu bylo odhalit vnímání handicapovaných sportovců televizními diváky. V teoretické rovině byl kladen důraz především na publikum a sportovce se zdravotním postižením.

Práce se zaměřila na zodpovězení následujících výzkumných otázek: Jak diváci vnímají sportovce s handicapem? Obdivuje publikum tyto sportovce, nebo je naopak lituje? Co říkají diváci o prezentaci paralympijského sportu? Existují nějaké rozdíly mezi prezentací sportovců s postižením a bez postižení? Jsou v reportážích důležité životní příběhy handicapovaných sportovců? Má sport handicapovaných smysl?

Pro zodpovězení výše uvedených otázek byly použity focus groups (skupinové rozhovory, ohniskové skupiny). Publikum (50 televizních diváků) bylo rozděleno do pěti stejně velkých skupin. V první skupině byli lidé bez postižení, kteří sledovali *Paralympijský magazín* a nemají ve své rodině zdravotně postiženou osobu. Druhou skupinu tvořili lidé bez postižení, kteří nesledují *Paralympijský magazín* a sport handicapovaných a nemají zdravotně postiženého člena rodiny. Ve třetí skupině byli rodinní příslušníci zdravotně postižených sportovců, kteří sledovali *Paralympijský magazín*. Další skupinou byli lidé se zdravotním postižením, kteří nevykonávají sport na nejvyšší úrovni. V poslední skupině bylo deset paralympijských sportovců se zdravotním postižením. Jako doplňková metoda byly použity hloubkové polostrukturované rozhovory s dalšími dvaceti respondenty. Individuální rozhovory probíhaly před focus groups a autorka disertační práce v nich sbírala především témata a oblasti, na které se následně zaměřila ve skupinových rozhovorech.

Lítost, nebo naopak obdiv, tyto pocity se projevily napříč všemi skupinami, a to dokonce i ve focus group s rodinnými příslušníky, kteří sice nejvíce hovořili o potřebné integraci, ale i členové této skupiny dělali rozdíly mezi handicapovanými a nepostiženými, a to především v nahlížení na sportovce samotné. Jinakost se zde projevila i ve vizuální atraktivitě handicapovaných sportovců. Na vzhled sportovců upozorňovali nejen diváci, kteří sport

postižených nesledují, ale také někteří vrcholoví sportovci s handicapem, kteří zdůrazňovali, jak je právě vizuální stránka důležitá při prezentaci sportu handicapovaných.

Výsledky disertační práce mohou být přínosné pro výzkumné pracovníky a odborníky v oblasti médií v procesu vytváření zpráv o osobách se zdravotním postižením.